

Obsah

Předmluva	XI
Seznam použitých zkratk	XV
A. Text zákona	1
B. Komentář	
Část první. Úvodní ustanovení (§ 1–3)	75
Účel zákona (§ 1)	75
Ochrana přírody a krajiny (§ 2)	76
Vymezení pojmů (§ 3)	79
Část druhá. Obecná ochrana přírody a krajiny (§ 4–13)	95
Základní povinnosti při obecné ochraně přírody (§ 4)	95
Obecná ochrana rostlin a živočichů (§ 5)	101
Ochrana volně žijících ptáků (§ 5a)	107
Podmínky pro odchýlný postup při ochraně ptáků (§ 5b)	111
Registrace významných krajinných prvků (§ 6)	114
Ochrana dřevin (§ 7)	116
Povolení ke kácení dřevin (§ 8)	117
Náhradní výsadba a odvozy (§ 9)	121
Ochrana a využití jeskyní (§ 10)	123
Ochrana paleontologických nálezů (§ 11)	127
Ochrana krajinného rázu a přírodní park (§ 12)	128
Přechodně chráněné plochy (§ 13)	131
Část třetí. Zvláště chráněná území (§ 14–45)	132
Hlava první (§ 14)	132
Kategorie zvláště chráněných území (§ 14)	132
Hlava druhá (§ 15–24)	135
Národní parky (§ 15)	135
Základní ochranné podmínky národních parků (§ 16)	137
Členění území národních parků (§ 17)	146
(§ 18) <i>zrušen</i>	148
Návštěvní řády národních parků (§ 19)	148
Rada národního parku (§ 20)	149
Právo myslivosti a rybářství v národních parcích (§ 21)	151
Lesy národních parků (§ 22)	152
Právo vlastnictví k některému majetku v národních parcích (§ 23)	155
Poplatky v národních parcích (§ 24)	156
Hlava třetí (§ 25–27)	157
Chráněné krajinné oblasti (§ 25)	157

Základní ochranné podmínky chráněných krajinných oblastí (§ 26)	159
Členění území chráněných krajinných oblastí (§ 27)	162
Hlava čtvrtá (§ 28–34)	164
Národní přírodní rezervace (§ 28)	164
Základní ochranné podmínky národních přírodních rezervací (§ 29)	165
Právo myslivosti a rybářství v národních přírodních rezervacích (§ 30)	170
Lesy národních přírodních rezervací (§ 31)	170
Právo vlastnictví k některému majetku v národních přírodních rezervacích (§ 32)	171
Přírodní rezervace (§ 33)	171
Základní ochranné podmínky v přírodních rezervacích (§ 34)	173
Hlava pátá (§ 35–36)	174
Národní přírodní památka (§ 35)	174
Přírodní památka (§ 36)	176
Hlava šestá (§ 37–45)	178
Ochranná pásma zvláště chráněných území (§ 37)	178
Plány péče o zvláště chráněná území (§ 38)	180
Smluvní ochrana (§ 39)	184
Postup při vyhlášení zvláště chráněných území a vymezování zón národních parků a chráněných krajinných oblastí (§ 40)	186
Projednávání záměrů na vyhlášení s orgány státní správy (§ 41)	190
Evidence a označování zvláště chráněných území (§ 42)	191
Výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích (§ 43)	193
Souhlas k některým činnostem ve zvláště chráněných územích (§ 44)	195
Zrušení zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem (§ 45)	199
Část čtvrtá. Natura 2000 (§ 45a–45i)	200
Hlava první. Postup při vytváření soustavy Natura 2000	
a její ochrana (§ 45a–45i)	200
Oddíl první. Evropsky významné lokality (§ 45a–45d)	200
Vytvoření národního seznamu (§ 45a)	200
Předběžná ochrana evropsky významných lokalit (§ 45b)	202
Ochrana evropsky významných lokalit (§ 45c)	204
Rozloha evropsky významných lokalit na území ČR (§ 45d)	206
Oddíl druhý (§ 45e)	207
Ptačí oblasti (§ 45e)	207
Oddíl třetí (§ 45f)	211
Sledování stavu ptačích oblastí, evropsky významných lokalit a evropsky významných druhů (§ 45f)	211
Oddíl čtvrtý (§ 45g–45i)	212

Podmínky pro vydávání povolení, souhlasů, stanovisek nebo výjimek ze zákazů (§ 45g)	212
Hodnocení důsledků koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (§ 45h–45i)	213
Povinnost hodnocení koncepcí a záměrů (§ 45h)	213
Postup hodnocení a schvalování koncepce nebo záměru (§ 45i)	215
Část pátá. Památné stromy, zvláště chráněné druhy rostlin, živočichů a nerostů (§ 46–57)	225
Hlava první (§ 46–57)	225
Památné stromy a jejich ochranná pásma (§ 46)	225
Evidence a označování památných stromů (§ 47)	228
Zvláště chráněné rostliny a živočichové (§ 48)	229
Základní podmínky ochrany zvláště chráněných rostlin (§ 49) ...	231
Základní podmínky ochrany zvláště chráněných živočichů (§ 50)	233
Zvláštní ochrana nerostů (§ 51)	236
Záchranné programy zvláště chráněných druhů (§ 52)	237
Vývoz (§ 53)	238
Prokázání původu (§ 54)	239
Projednávání záměrů na vyhlášení (§ 55)	244
Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin, živočichů a nerostů (§ 56)	245
Souhlas k některým činnostem týkajícím se zvláště chráněných druhů rostlin, živočichů a nerostů (§ 57)	249
Část šestá. Některá omezení vlastnických práv, finanční příspěvky při ochraně přírody, přístup do krajiny, účast veřejnosti a právo na informace v ochraně přírody (§ 58–74)	250
Hlava první (§ 58–66)	250
Náhrada za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření (§ 58)	250
Zajištění pozemků k tvorbě systému ekologické stability (§ 59)	254
Vyvláštění a obligatorní převod příslušnosti hospodařit s majetkem (§ 60)	256
Předkupní právo státu a financování výkupu pozemků (§ 61)	257
Přenechání státních pozemků do dlouhodobého užívání (§ 61a)	259
Vstup na pozemky (§ 62)	260
Přístup do krajiny (§ 63)	261
Omezení vstupu z důvodu ochrany přírody (§ 64)	263
Dotčení zájmů ochrany přírody (§ 65)	264
Omezení a zákaz činnosti (§ 66)	265
Hlava druhá (§ 67–69)	266
Povinnosti investorů (§ 67)	266

Opatření ke zlepšování přírodního prostředí (§ 68)	268
Finanční příspěvek (§ 69)	271
Hlava třetí (§ 70–74)	272
Účast občanů (§ 70)	272
Účast obcí (§ 71)	275
Právo na informace v ochraně přírody a krajiny (§ 72)	277
Věda a výzkum (§ 73)	277
Spolupráce při ochraně přírody (§ 74)	279
Část sedmá. Orgány a státní správa v ochraně přírody	
(§ 75–85)	280
Hlava první (§ 75–82)	280
Orgány ochrany přírody (§ 75)	280
Působnost obecních úřadů (§ 76)	281
Působnost obcí s rozšířenou působností (§ 77)	283
Působnost krajů (§ 77a)	285
Působnost správ národních parků a chráněných krajinných oblastí (§ 78)	291
Působnost orgánů ochrany přírody na území vojenských újezdů (§ 78a)	296
Působnost ministerstva životního prostředí (§ 79)	297
Zvláštní odborná způsobilost (§ 79a)	302
Působnost České inspekce životního prostředí (§ 80)	304
Stráž přírody (§ 81)	306
Povinnost stráže přírody (§ 81a)	309
Odpovědnost státu za škodu vzniklou v souvislosti s činností stráže (§ 81b)	310
Používání stejnokroje a označení pracovníků ochrany přírody (§ 82)	311
Hlava druhá (§ 83–85)	312
Řízení ve věcech ochrany přírody (§ 83)	312
Změny a zrušení rozhodnutí (§ 84)	313
Státní dozor v ochraně přírody (§ 85)	315
Část osmá. Odpovědnost na úseku ochrany přírody (§ 86–89) ..	317
Odstranění následků neoprávněných zásahů (§ 86)	317
Přestupky (§ 87)	319
Pokuty právníkům osobám a fyzickým osobám při výkonu podnikatelské činnosti (§ 88)	324
Vybírání a vymáhání pokut (§ 88a)	329
Odebrání nedovoleně držných jedinců zvláště chráněných druhů (§ 89)	330
Část devátá. Ustanovení společná, přechodná a závěrečná	
(§ 90–93)	332
Ustanovení společná (§ 90)	332

Přenesená působnost (§ 90a)	338
Ustanovení přechodné (§ 91)	338
Ustanovení zrušovací (§ 92)	339
Účinnost (§ 93)	340
Příloha. Seznam národních parků a chráněných krajinných oblastí v České republice k ustanovení § 78 odst. 1 zákona	340
C. Vybrané související předpisy a přehled kompetencí	
1. Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů	343
2. Vyhláška č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny	461
3. Směrnice Rady č. 79/409/EHS ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků	467
4. Směrnice Rady č. 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	475
5. Přehled kompetencí podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění	489
Věcný rejstřík	515

A. Text zákona

Zákon o ochraně přírody a krajiny

č. 114/1992 Sb. ze dne 19. února 1992

ve znění zák. opat. před. ČNR č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., nálezu ÚS č. 3/1997 Sb., zákonů č. 16/1997 Sb., č. 123/1998 Sb., č. 161/1999 Sb., č. 238/1999 Sb., č. 132/2000 Sb., č. 76/2002 Sb., č. 320/2002 Sb., č. 100/2004 Sb., č. 168/2004 Sb. a č. 218/2004 Sb.

Obsah

(neoficiální)

	§§
Část první. Úvodní ustanovení	1–3
Část druhá. Obecná ochrana přírody a krajiny	4–13
Část třetí. Zvláště chráněná území	14–45
Hlava první	14
Hlava druhá	15–24
Hlava třetí	25–27
Hlava čtvrtá	28–34
Hlava pátá	35–36
Hlava šestá	37–45
Část čtvrtá. Natura 2000	45a–45i
Hlava první. Postup při vytváření soustavy Natura 2000 a její ochrana	45a–45i
Oddíl první. Evropsky významné lokality	45a–45d
Oddíl druhý	45e
Oddíl třetí	45f
Oddíl čtvrtý	45g–45i
Část pátá. Památné stromy, zvláště chráněné druhy rostlin, živočichů a nerostů	46–57
Hlava první	46–57
Část šestá. Některá omezení vlastnických práv, finanční příspěvky při ochraně přírody, přístup do krajiny, účast veřejnosti a právo na informace v ochraně přírody	58–74
Hlava první	58–66
Hlava druhá	67–69
Hlava třetí	70–74
Část sedmá. Orgány a státní správa v ochraně přírody	75–85
Hlava první	75–82
Hlava druhá	83–85
Část osmá. Odpovědnost na úseku ochrany přírody	86–89
Část devátá. Ustanovení společná, přechodná a závěrečná	90–93
Příloha. Seznam národních parků a chráněných krajinných oblastí v České republice k ustanovení § 78 odst. 1 zákona	
Znění čl. II zákona č. 218/2004 Sb.	
Znění Části stoosmnácté a stodevatenácté zákona č. 320/2002 Sb.	
Znění čl. VII zákona č. 238/1999 Sb.	